

2012 թ. նոյեմբերի 6-ի ՀՀ ԿԲ խորհրդի նիստին մասնակցում էին՝ ՀՀ ԿԲ նախագահ Արթուր Զավադյանը, ՀՀ ԿԲ նախագահի տեղակալ Ներսես Երիցյանը, խորհրդի անդամներ Աշոտ Մկրտչյանը, Արթուր Ստեփանյանը, Վախթանգ Աբրահամյանը, Արմենակ Դարբինյանը, Օլեգ Աղասյանը:

Խորհրդի նիստը սկսվեց հոկտեմբերի վերջի դրությամբ Իրավիճակային հաշվետվության ներկայացմամբ: Քննարկվեցին գնաճի, արտաքին միջավայրի, իրական, հարկաբյուջետային և դրամավարկային հատվածների զարգացումները:

2012 թ. հոկտեմբերին արձանագրվել է 1.2% գնաճ, ինչի արդյունքում 12-ամսյա գնաճը բարձրացել է մինչև 3.4%-ի՝ մոտենալով նպատակային ցուցանիշին: Հոկտեմբերին կրկին ամսական գնաճին գերակշռող նպաստում է ունեցել պարենային ապրանքների գների աճը (նպաստումը ընդհանուր գնաճին՝ 1.0 տոկոսային կետ), որի կառուցվածքում զգալի աճ է դիտվել «Միրգ», «Բանջարեղեն և կարտոֆիլ», «Կենդանական և բուսական յուղ» և «Հացամթերք» ապրանքախմբերի գներում՝ համապատասխանաբար 5.6%, 9.0%, 3.6% և 2.6% (նպաստումը՝ 0.2, 0.6, 0.12 և 0.28 տոկոսային կետ): Հոկտեմբերին 12-ամսյա բնականոն գնաճը հիմնականում համընկել է 12-ամսյա գնաճի ցուցանիշին՝ կազմելով շուրջ 3.5%:

Տնտեսական ակտիվության ցուցանիշը 2012 թ. հունվար-սեպտեմբերին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ կազմել է 7.6%: Տարվա անցած 9 ամիսների արդյունքներով տնտեսական ակտիվության բարձր աճը պայմանավորվել է առավելապես արդյունաբերության և գյուղատնտեսության ճյուղերի թողարկման ծավալների աճերով՝ համապատասխանաբար 11.6% և 10.5%: Շինարարության և ծառայությունների ճյուղերի թողարկման ծավալների աճերը կազմել են համապատասխանաբար 2.9% և 6.8%:

Արտաքին ապրանքաշրջանառությունը բնութագրող ցուցանիշներից 2012 թվականի հունվար-սեպտեմբերին՝ նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ արտահանումն (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՖՕԲ) ավելացել է 6.0%-ով, իսկ ներմուծումը (ըստ առևտրի վիճակագրության՝ ՍԻՖ)՝ 1.2%-ով: Ֆիզիկական անձանց ոչ առևտրային բնույթի փոխանցումների զուտ ներհոսքը նույն ժամանակահատվածում աճել է տ/տ 9%-ով:

2012 թ. երրորդ եռամսյակի արդյունքների գնահատումներով կապահպանվեն մասնավոր սպառման աճի բարձր տեմպերը՝ 8.2%, իսկ մասնավոր ներդրումների նվազման տեմպերը գնալով կդանդաղեն՝ 1.9%: Հարկաբյուջետային քաղաքականության ազդեցությունը համախառն պահանջարկի վրա գնահատվում է զսպող՝ պայմանավորված և՛ եկամուտների և՛ ծախսերի զսպող ազդեցություններով, ինչը որոշ չափով կչեզոքացնի մասնավոր սպառման գնաճային ազդեցությունը:

Խորհրդի նիստում ներկայացվեցին նաև ֆինանսական շուկայի զարգացումները: Հոկտեմբերին ֆինանսական շուկայում շարունակվել են տոկոսադրույքների կայուն և փոքր-ինչ նվազման միտումները. միջբանկային ռեպո միջին ամսական տոկոսադրույքը կազմել է 8.9% (նախորդ ամսվա նկատմամբ նվազում 0.55%-ով), մինչև 1 տարի մարման ժամկետով պետական պարտատոմսերի առաջնային շուկայում միջին տոկոսադրույքը՝ 9.58% (աճ՝ 0.15%-ով), բորսայական միջբանկային վարկերի միջին տոկոսադրույքը՝ 7.76% (նվազում՝ 0.33%-ով):

ՀՀ արտաբյուջայի շուկայում հոկտեմբերին՝ նախորդ ամսվա միջինի համեմատությամբ ԱՄՆ դոլարի նկատմամբ դրամն արժևորվել է 0.5%-ով՝ կազմելով 406.7 դրամ, եվրոյի նկատմամբ արժեզրկվել է 0.6%-ով՝ կազմելով 527.5 դրամ, ՌԴ ռուբլու նկատմամբ արժեզրկվել է 0.7%-ով՝ կազմելով 13.1 դրամ:

Հոկտեմբերին ձևավորված դրամավարկային միջավայրը բնութագրվել է հետևյալ շարժերով. փողի և դրամային զանգվածների 12-ամսյա աճերը կազմել են համապատասխանաբար 23.0% և 18.4%-ով, որոնց կառուցվածքում դրամային ավանդների աճը կազմել է տ/տ 30.2%, իսկ արտաբյուջային ավանդներին՝ 29.4% (բացառելով փոխարժեքի փոփոխության ազդեցությունը՝ 21.2%): Հոկտեմբերին պահպանվել են վարկավորման բարձր աճի տեմպերը՝ տ/տ 27.9%, որի կառուցվածքում կրկին գերակշռել են արտաբյուջայով տրամադրված վարկերը:

2012 թ. հոկտեմբերին հիմնական հումքային ապրանքների միջազգային շուկաներում դրսևորվել են թույլ գնանկումային, իսկ պարենային ապրանքների շուկաներում՝ գնաճային միտումներ:

Այսպես, Brent տեսակի հում նավթի մեկ բարելի միջին գինը հոկտեմբերին՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ նվազել է 1.2%-ով (տ/տ աճ՝ 2.3%): Ամսվա ընթացքում դիտվել է ոսկու գնի 0.1% նվազում (տ/տ աճ՝ 4.4%): Արդյունաբերական մետաղներից պղնձի գինը հոկտեմբերին նվազել է 0.4%-ով (տ/տ աճ՝ 8.8%):

Պարենի և գյուղատնտեսության կազմակերպության (FAO) կողմից հրապարակվող պարենի գների ինդեքսը 2012 հոկտեմբերին՝ նախորդ ամսվա նկատմամբ նվազել է 0.9%-ով (հիմնականում պայմանավորված կենդանական և բուսական յուղի գների աճով), որի պայմաններում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ ինդեքսը նվազել է 1.1%-ով: Այդուհանդերձ, միջազգային շուկայում հոկտեմբերին համեմատաբար դանդաղ տեմպերով շարունակել է աճել ցորենի գինը՝ 1.4%-ով (տ/տ աճը՝ 23.9%): Շաքարավազի և բրնձի միջազգային գները ևս աճել են՝ համապատասխանաբար 4.7% և 1.9%-ով, որի պարագայում նախորդ տարվա նույն ժամանակահատվածի նկատմամբ դրանց նվազումը կազմել է՝ համապատասխանաբար 22.5% և 7.9%:

Հոկտեմբերին ԱՄՆ դոլարն արժեզրկվել է եվրոյի նկատմամբ 0.8%-ով՝ մեկ եվրոյի դիմաց միջինում կազմելով 1.3 (տ/տ արժևորումը՝ 5.6%):

ԱՄՆ ԴԴՀ-ն մինչև 2015 թ. կեսերը դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքը կպահի ցածր՝ 0-0.25% միջակայքում, ինչպես նաև կշարունակի երկարաժամկետ տոկոսադրույքների իջեցման քաղաքականությունը՝ բարձր գործազրկության և տնտեսական աճի դանդաղ վերականգնման պայմաններում:

Միջնաժամկետ հորիզոնում խարսխված գնաճային սպասումների ներքո, ինչպես նաև թույլ տնտեսական աճի և թիրախից դեռևս բարձր գնաճի պայմաններում եվրոպական Կենտրոնական բանկը հոկտեմբերին կրկին անփոփոխ է թողել դրամավարկային քաղաքականության տոկոսադրույքը:

Իրավիճակային հաշվետվության քննարկումից հետո խորհուրդը սկսեց քննարկումներն արտաքին և ներքին մակրոտնտեսական զարգացումների, դրամավարկային քաղաքականության ուղղությունների վերաբերյալ:

Խորհուրդն արձանագրեց, որ արտաքին հատվածից ակնկալվող թույլ գնաճային ազդեցությունները պահպանվում են: Զարգացած երկրների պարտքային հիմնախնդիրների քաղաքական լուծումների վերաբերյալ անորոշությունների պահպանման պայմաններում կանխատեսող հորիզոնում ակնկալվում է համաշխարհային պահանջարկի ցածր մակարդակ: Այդուհանդերձ, ցորենի միջազգային գների բարձր մակարդակի պահպանումը վկայում է պարենային ապրանքների միջազգային շուկայում առկա հիմնարար լարվածության մասին: Վերջինս կշարունակի իր ազդեցությունը ունենալ ներքին գների վրա՝ դրսևորվելով «Հացամթերք» ապրանքախմբի գներում: Աշխարհաքաղաքական զարգացումներով պայմանավորված՝ արտաքին հատվածից հնարավոր են նաև էներգակիրների գնաճային ռիսկեր:

Խորհուրդը գնահատեց, որ կանխատեսվող հորիզոնում ներքին գների վրա ՀՀ տնտեսության զարգացումներից ակնկալվող ազդեցությունը շարունակում է մնալ չափավոր գնաճային՝ պայմանավորված մասնավոր սպառման, հետևաբար և տնտեսական աճի տեմպերի շարունակվող արագացմամբ: Նշված գնաճային գործոնների ազդեցությունը ներքին գների վրա որոշ չափով կչեզոքացվի հարկաբյուջետային քաղաքականության զսպող ազդեցությամբ:

Հաշվի առնելով վերջին ամիսներին 12-ամսյա գնաճի ցուցաբերած վարքագիծը և կանխատեսվող հորիզոնում արտաքին ու ՀՀ տնտեսությունների կողմից ակնկալվող թույլ գնաճային ազդեցությունները ներքին գների վրա, ԿԲ խորհուրդը նպատակահարմար է գտնում ձեռնպահ մնալ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքի մակարդակի փոփոխումից: Այդ պարագայում 12-ամսյա գնաճը առաջիկա ամիսներին կմոտենա 4% նպատակային ցուցանիշին և կանխատեսվող հորիզոնում կպահպանվի այդ մակարդակի շրջանակում:

Միջբանկային շուկայում տոկոսադրույքների տատանումների նվազեցման նպատակով ԿԲ խորհուրդը իրականացնում է ԿԲ կողմից ներգրավվող ավանդի և լոմբարդային ռեպոյի տոկոսադրույքների միջև եղած տարբերությունը կրճատելու գործընթացի վերջին փուլը՝ 4 տոկոսային կետից այն դարձնելով 3 տոկոսային կետ:

2012 թ. նոյեմբերի 6-ի նիստում ԿԲ խորհուրդը որոշեց անփոփոխ թողնել ԿԲ վերաֆինանսավորման տոկոսադրույքը՝ 8.0%: Լոմբարդային ռեպոյի և ներգրավված միջոցների տոկոսադրույքները սահմանվում են՝ համապատասխանաբար 9.5% և 6.5%:

Հաղորդագրությունից օգտվելու դեպքում հղումը սկզբնաղբյուրին պարտադիր է:

ԿԲ հասարակայնության հետ կապերի ծառայություն

հեռ/ֆաքս. 56 37 61 էլ-փոստ. mcba@cba.am www.cba.am